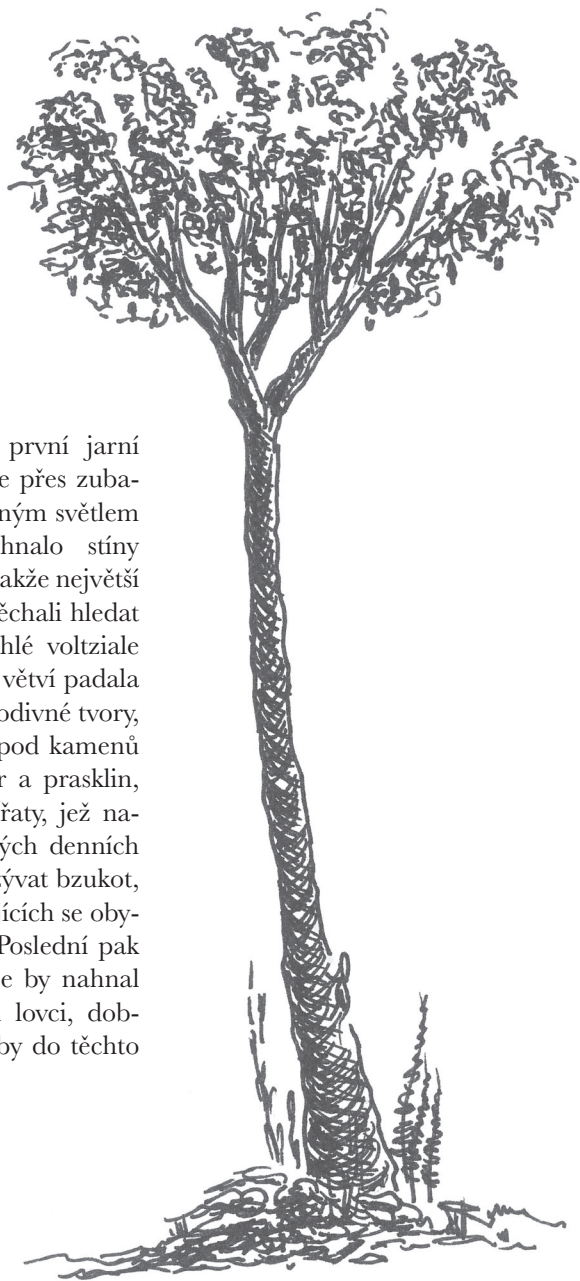


KAPITOLA PRVNÍ

Nad obzorem vyšlo první jarní slunce. Přehouplo se přes zubatý okraj hor a studeným světlem zalilo krajinu. Vyhnalo stíny a zanedlouho i příjemně hřálo, takže největší odvážlivci opouštěli úkryty a spěchali hledat potravu. Větrík rozechvíval štíhlé voltziales i košaté glossopteridy, a s jejich větví padala jemná sprcha na všemožné roztodivné tvory, kteří postupně vylézali z nor, zpod kamenů a vyvrácených kmenů, ze škvír a prasklin, aby se vystřídali s nočními zvířaty, jež naopak s úsvitem spěchala do svých denních doupat. Nad údolím se začal ozývat bzukot, pištění a skřeky všech probouzejících se obyvatel této podivuhodné země. Poslední pak zněl řev tak děsivý a divoký, že by nahnal hrůzu i tomu nejstatečnějšímu lovcí, dobrodruhu nebo objeviteli, který by do těchto končin zavítal.





Ale sem ještě nikdy lidská noha nevstoupila, tady nikdy nezazněl výstřel z ručnice. A bude ještě velmi dlouho trvat, než sem proniknou první lidé. Tak dlouho, že se to skoro vymyká chápání – musí uplynout přes čtvrt miliardy let, než se na planetě vůbec lidé objeví. Uteče 255 miliónů let, než sem vstoupí hledači uhlí, drahých kovů a diamantů; uběhnou nesčetné věky, než sběratelé zkamenělin odkryjí kosti dávno mrtvých zvířat, která se dnes labužnický prohřívají v ranních paprscích. Jsme na konci prvohor, v pozdně permské jihoafrické krajině, v obří pánvi poseté jezery a mokřady, protínané řekami a potoky. Nalézáme se na hranici mezi horkým pásmem severně odsud a chladným pásmem na jihu, od něhož nás odděluje řetěz velehor, vzdálených a majestátních. Všechna pevnina, která se v následujících stovkách milionů let rozdělí do nám známých světadílů, je dnes spojena v jednom obrovském superkontinentu jménem Pangea, který se táhne od severního pólu k jižnímu; tato nezměrná zemská masa, ze všech stran obklopená praocéánem nazývaným dnes Panthalassa, je natolik obrovská, že do jejího vyprahlého středu jen zřídkakdy proniknou dešťové mraky.

Je to pradávny svět, existující miliony let předtím, než se objeví první dinosauři a ptakoještěři. Prozatím mu panuje jiná dynastie, rozvětvená, vitální a ctížádostivá – therapsidi. Tihle vzdálení příbuzní a předkové dnešních savců tvoří v rámci živočišné říše velmi pestrý řád. Dosáhli nejroztodivnějších tvarů a všemožných velikostí, od roztomilých tvorečků drobnějších než myš až po obludy statné jak býk. Jedni žijí samotářsky či v páru, jiní se sdružují do smeček, někteří dokonce vytvářejí stáda nebo kolonie o stovkách jedinců. Jsou mezi nimi strašní dravci i mírumilovní býložravci, obyvatelé podzemních nor i vodní šelmičky, lesní zvěř i stepní tuláci. A někteří z nich se stanou hrdiny našeho příběhu.

Nad obzorem vyšlo první jarní slunce, přehouplo se přes zubatý okraj hor a studeným světlem zalilo krajinu, která se probouzela do nového dne. Země byla zkropená oživující rosou, vanul příjemný vánek, a i když se noc teprve před chvílí vzdala své vlády, údolím už zněly první zvuky probírajícího se tvorstva. A v jednom brlohu se ze zimního spánku probudil pár gorgonopsů.

Ve stráni nad korytem Bílého potoka, zpěněného a zurčícího, si koncem loňského roku našel doupeč gorgonops Goron. Byla to jeho první zima, kterou neprožil sám, před několika měsíci totiž našel svou životní družku Roganu. Pohlcení hlubokou touhou trávili mladí milenci každou podzimní noc ve vášnivém sepětí, až je konečně obloudilo zimní kouzlo a zvláštní únava jim na několik měsíců zavřela víčka. Zrovna se probudili do nového dne



a do nového jara, přitisknutí k sobě v pevném těsném objetí. V polospánku naslepo čenichali kolem sebe a naslouchali zvukům zvenku. Olizovali si tlapky, protírali si jimi zalepené oči a pokoušeli se mžourat ve tmě. Rogana, zvláště slabá a jako omámená, se nakonec přitiskla zpátky ke Goronovi, zavržala hlavu pod jeho přední nohu a zavřela oči ve snaze znovu usnout. Goron zavrčel, strčil do družky čumákem, ale když si nedala poručit, sám se začal úzkou předsíní sápat k východu. A za okamžik už rozespalý gorgonops vylezl z temného doupěte, a zatímco se spouští svahem dolů k potoku, my si ho konečně můžeme prohlédnout.



Ne nadarmo se těmhle prvohorním obratlovcům kdysi říkalo savcovití plazi, Goron totiž opravdu vyhlíží jako zvíře, které míchá plazi anatomii se savčí. Vzdáleně připomíná zavalitého rudohnědého jaguára, od špičky čenichu ke konci ocasu bezmála dva metry dlouhého. Mohutné tělo a svalnaté nohy na první pohled prozrazují jeho sílu a výdrž. Tlapy má vyzbrojené mocnými drápy, ale to nejsou jeho hlavní zbraně – tlamu má plnou dlouhých ostrých zubů, a deseticentimetrové horní špičáky mu dokonce přecházejí přes spodní čelist. Při pohledu shora má jeho masivní lebka výrazný trojúhelníkový tvar, takže trochu vypadá jako plazi hlava nasazená na savčí tělo, obzvlášť proto, že nemá ušní boltce. Drsná vrásčitá kůže je podobná

sloní pokožce, je však dokonale holá, bez jediného chloupku. Goron rozhodně není plaz, avšak není ani pravý savec. Je to nádherný a nebezpečný therapsid, ponurý a zamračený gorgonops torvus.

Goron sešel ke břehu, ponořil tlamu do vody a dlouze tišil žížen, dokud ve svahu nad sebou nepostřehl pohyb. Pohlédl vzhůru a viděl, že Rogana se zrovna vysoukala z brlohu. Oproti svému druhovi je mnohem drobnější a má v sobě určité jemné kouzlo; jestli Goron připomíná urostlého jaguára, pak Rogana vypadá jako štíhlá puma. Její zlatavá barva a zelené oči prozrazují, že patří mezi místní gorgonopsy – na rozdíl od Gorona, tmavého a mohutného gorgonopsa z hor, ona pochází z údolní krve. Jak se ti dva seznámili, to nejspíš provždy zůstane pravěkým tajemstvím, ať si ale k sobě našli cestu jakkoliv, teď už patří jen sobě.

Rogana se pomalu vydala za Goronem, opatrně sestupuje svahem dolů a dává pozor, kam došlápne. Po pár krocích se jí však buď zamotala dosud ospalá hlava, nebo jí snad nohy vypověděly poslušnost, protože zničehonic podklouzla a skutálela se s kopce dolů, přímo do koryta. Na jaře je Bílý potok docela chladný, takže Rogana v úleku prská, poštekává a rychle se sápe na břeh, pryč ze studeného trápení. Pokaždé jí však ujedou nohy na slizkých kamenech, nebo jí prudký proud zase strhne zpátky a ona se nemůže vyhrabat ven. Polekaně kníkuje, ale Goron už jí sám běží na pomoc. Skočí za družkou do vody, jež jí sahá pomalu ke krku, zuby ji chytne za šiji jako když kočka nosí kořata a pomůže jí postavit se na nohy. Když samice konečně najde rovnováhu, vylezou oba z vody, otřesou se a chvíli poštekávají, chrčí a syčí. Gorgonopsi plavou spíše neradi a takhle zjara se studené potoční vodě vyhýbají. To jenom koncem léta, když panuje vedro k nevydržení, tak se s chutí vyvávají v chladném blátě, nebo se krátce vycachtají na mělčině.

Když Rogana vylezla z vody, hned je poznat, proč je tak utahaná a neohrabaná – břicho se jí zakulatilo novým životem, a nejspíš už za pár týdnů bude klást vejce. Goron ji hned očichává a prohlíží, jestli se neudeřila o kameny na dně nebo si v pádu něco nevykloubila. Je to jeho družka a postaral by se o ni, kdyby však byla zraněná opravdu vážně, mohla by i přes všechnu jeho pomoc zahynout, nebo by oslabená a bezmocná podlehla nějakému většímu predátorovi. Ano, tuhle zemi obývají ještě strašnější zvířata, než jsou gorgonopsi. A Goron sice je pán svého území při ústí Bílého potoka do Tichého jezera, rozhodně ale není neomezený vládce celé této krajiny. V okolí navíc žijí i jiní gorgonopsi, se kterými Goron občas zápasí o prostor a potravu, na podzim pak s jedním samcem svedl o svou krásnou a milovanou Roganu divoký souboj.